

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Sídlo ústavu: Hroznová 63/2, 656 06 Brno

Oblastní odbor Praha, Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Praha 25.8.2014
čj. UKZUZ 064078/2014

Zpráva č. 17 oblastního odboru PRAHA o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 4.8.–24.8.2014

1. Počasí

V první polovině tohoto období vládlo ještě teplé léto. Noční teploty pouze ojediněle klesaly pod 15 °C, denní se pohybovaly od 20 °C do 30 °C. V polovině období došlo k ochlazení, které doprovázely místní srážky. Noční teploty klesly na 7 °C až 12 °C, denní maxima dosahovala 23 °C. Srážky na území oblasti byly co do vydatnosti velmi rozdílné. Celkem napršelo za celé období od 5 mm do 70 mm. Nejvíce srážek spadlo při bouřkách. Ráz počasí již začal připomínat podzim.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Dokončila se sklizeň řepky, dokončuje se sklizeň pšenice, jarních ječmenů, hrachu. Začala sklizeň máku. Bylo započato s přípravou půdy pro setí řepky, setí řepky. Provádí se preemergentní aplikace herbicidů. Ve chmelnicích se dokončilo poslední fungicidní ošetření. Sklizeň chmele v okrese Rakovník byla zahájena 18. 8. a je v plném proudu.

OBILNINY

Porosty téměř sklizeny.

V průběhu sklizně byly odebírány vzorky pšenice ozimé ke zjištění výskytu **snětivosti pšenice (*Tilletia* spp.)** a **růžovění klasů pšenice (*Gibberella zeae*)**.

Okresy a katastry se zatím laboratorně ověřenými výskytu původců snětivosti pšenice ozimé:

Tilletia caries – Beroun (Otmíče), Příbram (Rybníky, Libčice).

Tilletia controversa – Mělník (Vysoká Libeň), Příbram (Libčice, Stará Huť)

PŠENICE OZIMÁ

Dokončuje se sklizeň.

JEČMEN JARNÍ

Sklizeň téměř ukončena.

KUKUŘICE (RF 73-83)

(časná mléčná zralost - časná vosková zralost, zrna těstovitá, asi 45 % sušiny zrna)

První slabé výskyty **obecné snětivosti kukuřice (*Ustilago maydis*)** pozorovány v okresech Nymburk (Okřínek, Poděbrady, Polabec, 20.8.) a Rakovník (Senomaty, 15.8.).

V oblasti jsou plošně nainstalovány feromonové lapáky na sledování výskytů dospělců **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*)**. Silné výskyty pozorovány v okresech Kutná Hora (Církvice u Kutné Hory, 11.8., 18.8.) a Rakovník (Senomaty, 7.8.). Střední výskyt sledován v okresech Benešov (Pavlovice u Vlašimi, 21.8.) a Mladá Boleslav

(Březinka, 4.8.). První a hned střední výskyt zjištěn v okrese Příbram (Dublovice, 19.8.). První slabé výskyty pozorovány v okresech Benešov (Bořeňovice, Pavlovice u Vlašimi, 14.8.), Mělník (Čečelice, 18.8.), Praha-východ (Dřísy, 5.8.) a Nymburk (Okřínek, Polabec, 20.8.). Opakované slabé výskyty zaznamenány v okresech Kutná Hora (Filipov u Čáslavi, 21.8.), Mladá Boleslav (Březinka, 21.8.) a Praha-východ (Dřísy, 12.8., 19.8., Kostelec nad Labem, 20.8.). Ostatní pozorování v oblasti zatím bez zjištěných výskytů.

Kontroly a záznamy výskytu dospělců na lepových deskách se provádí jednou týdně v období od 20.6. do poloviny října.

Doporučený termín prvního ošetření proti dospělcům na pozemcích s opakovaným pěstováním kukuřice nastává v období dvou až tří týdnů po zjištění prvního jedince ve feromonových lapácích překračujících práh škodlivosti, který je stanoven na 35 a více dospělců v průměru na jeden lapák za 14 dnů.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 01-10 BBCH)

(počátek bobtnání - děložní listy plně vyvinuty)

Slabé výskyty **slimáčka polního (*Deroceras agreste*)** pozorovány v okrese Rakovník (Kolešovice, 22.8.).

Slabé výskyty **bílé hniloby řepky (*Sclerotinia sclerotiorum*)** na strništích pozorovány v okrese Beroun (Otmíče 5.8.).

MÁK SETÝ (RF 76-81)

(dozrávání tobolky a semen - plná zralost tobolky a semen)

Střední výskyty **černí (*Pleospora herbarum*)** na tobolkách sledovány v okrese Rakovník (Heřmanov, Kolešovice, 19.8.).

OKOPANINY

BRAMBOR (RF 81-87)

(první listy žloutnou - stonky zažloutlé)

Hnědá skvrnitost bramboru (*Alternaria alternata*) zjištěna na listech ve středních výskytech v okrese Příbram (Hudčice, 18.8.).

Slabé výskyty **plísně bramboru (*Phytophthora infestans*)** zjištěny opakovaně v porostech okresů Kutná Hora (Svatý Mikuláš, Vidice u Kutné Hory), Mělník (Čečelice, 14.8.), Nymburk (plošně). Střední výskyty na listech a stoncích pozorovány v okrese Benešov (Bílkovice, Dolní Borek, Kondrac, Pavlovice u Vlašimi, 14.8.) a Příbram (Hudčice, 4.8.).

Vločkovitost hlíz bramboru (*Thanatephorus cucumeris*) zjištěna opakovaně ve slabých výskytech v okrese Příbram (Kosova Hora, Štětkovice, Vysoká u Kosovy Hory, 19.8.).

Slabý výskyt letních brouků **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** pozorován v okresech Mělník (Čečelice, 14.8.) a Příbram (Hudčice, 4.8., Kosova Hora, 19.8.). Výskyt vajíček letních brouků zjištěn v okrese Příbram (Kosova Hora, 19.8.).

Porost se prochází ve směru výsadby a zaznamenává se počet brouků. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha, u ploch větších jak 10 ha 0,2 ha, přičemž je nutno porost projít nejméně 4x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení.

Chemickou ochranu je třeba zahájit při výskytu 100 brouků, nebo 5000 larev na 1 ha.

ŘEPA CUKROVKA (RF 39)

(plodina úplně zapojena v porostu, listy pokrývají 90 % povrchu půdy)

Virová žloutenka řepy (BYV) zjištěna v prvních slabých výskytech v okrese Kutná Hora (Nové Dvory u Kutné Hory, 18.8.).

Na listech pozorovány první slabé výskyty **cerkosporové listové skvrnitosti řepy (*Cercospora beticola*)** v okresech Mladá Boleslav (Týnec u Dobrovice, 7.8.) a Praha-

východ (Drasty, 12.8.). Trvající slabý výskyt opakovaně zjištěn v okresech Kladno (Dolín, 18.8.) a Kutná Hora (Nové Dvory u Kutné Hory, 18.8.).

CHMEL

CHMEL (RF 89)

(sklizňová zralost)

Střední výskyty **plísně chmele (*Pseudoperonospora humuli*)** zjištěny na hlávkách v okrese Rakovník (Kněževes, Zderaz, 19.8.).

Střední výskyty **svilušky chmelové (*Tetranychus urticae*)** pozorovány na listech v okrese Rakovník (Kounov, 8.8.).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 78-81)

(plod dosahuje asi 80 % konečné velikosti - počátek zrání, vývoj odrůdově specifického zbarvení plodu, zesvětlení)

Silný výskyt samců **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** ve feromonových lapácích sledován v okresech Kolín (Tismice, 4.8., 11.8., 18.8.), Kutná Hora (Horušice, 22.8.), a Mladá Boleslav (Týnec u Dobrovice, 5.8., 12.8.).

Opakovaný střední výskyt zjištěn v okresech Kutná Hora (Kutná Hora, 14.7.), Mladá Boleslav (Týnec u Dobrovice, 20.8.) a Rakovník (Klečtné, 18.8.). Na ostatních lokalitách zjištěny výskyty pouze slabé nebo žádné.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 10.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů. Signalizace nutnosti a doby ošetření závisí na volbě použitého přípravku. Ovicidy se používají ve dvou až třítýdenních intervalech po ukončení květu jabloní, jakmile se zjistí ve feromonových lapácích úlovek 10 a více motýlků na lapák za 3-4 dny.

Potřeba ošetření larvicidy se určuje kontrolami kladení škůdce, vizuálními prohlídkami 100 náhodně vybraných plodů. Práh hospodářské škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 náhodně zvolených plodů a k nim přilehlých listů.

Opakovaný silný výskyt samců **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)** ve feromonových lapácích pozorován v okrese Kutná Hora (Kutná Hora, Kaňk, 21.8.).

Opakovaný střední výskyt monitorován v okrese Kutná Hora (Kutná Hora, Kaňk, 14.8.). Na ostatních lokalitách zjištěny výskyty pouze slabé nebo žádné.

Sledování letu dospělců obaleče jabloňového do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 1. 5. do 15. 9.

Termín larvicidního ošetření je podle signalizace cca 7-12 dní po vrcholu letové vlny.

Výskyt samců **obaleče východního (*Grapholita molesta*)** ve feromonových lapácích pozorován na všech lokalitách maximálně ve slabé intenzitě.

Výskyty samců **obaleče zimolézového (*Adoxophyes orana*)** ve feromonových lapácích zachyceny na všech lokalitách pouze slabé nebo žádné.

Peckoviny

MERUŇKA (RF 91)

(ukončen růst letorostů, terminální pupen vyvinut, listy ještě úplně zelené)

Silný výskyt samců **obaleče meruňkového (*Enarmonia formosana*)** ve feromonovém lapáku monitorován v okrese Mladá Boleslav (Týnec u Dobrovice, 5.8., 7.8., 12.8., 20.8.). V Týnci u Dobrovice zjištěn 14.8. výskyt střední.

SLIVOŇ (RF 78-89)

(plod dosahuje asi 80 % konečné velikosti - konzumní zralost, plody mají typickou chuť a optimální pevnost)

Výskyty samců **obaleče slivoňového (*Grapholita lobarzewskii*)** ve feromonových lapácích ve sledovaném období zjištěny pouze slabé nebo žádné.

Další silný výskyt samců **obaleče švestkového (*Cydia funebrana*)** ve feromonových lapácích monitorován v okresech Kolín (Velim, 21.8.) a Mladá Boleslav (Týnec u Dobrovice, 14.8.). V Týnci u Dobrovice zaznamenán dne 12.8. střední výskyt. V okrese Kolín (Velim, 25.8.) pozorován silný výskyt larev v plodech. Na ostatních lokalitách byly zjištěny výskyty pouze slabé nebo žádné.

Imaga létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, při zjištění dvou vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

Výskyt samců **obaleče východního (*Grapholita molesta*)** ve feromonových lapácích pozorován na všech lokalitách maximálně ve slabé intenzitě.

Drobné ovoce

RYBÍZ ČERNÝ (RF 91)

(ukončen růst letorostů, terminální pupen vyvinut, listy ještě úplně zelené)

V okrese Mladá Boleslav (Březinka, 21.8.) pozorován na listech černého rybízu první silný výskyt uredií **sloupečkové rzivosti rybízu (*Cronartium ribicola*)**.

RÉVA VINNÁ (RF 77-79)

(počátek uzavírání hroznů - konec uzavírání hroznů)

První velmi slabý výskyt **padlí révy (*Erysiphe necator*)** na bobulích pozorován v okrese Mělník (Mělník, 15.8.).

Pozorování se provádí po odkvětu až do počátku zaměkání v intervalu 14 dní. Na označených keřích se pozoruje 200 hroznů a určí se stupeň napadení.

Ohrožené výsadby se za příznivých podmínek pro šíření padlí ošetřují poprvé ve fázi 6 listů, tyto vinice se ošetřují 2x před květem. Méně ohrožené výsadby se ošetřují poprvé před květem, dále v intervalu 7-14 dnů, podle stupně ohrožení porostu a typu přípravku, až do fáze zaměkání. Potřeba ošetření by měla vycházet z metod krátkodobé prognózy a signalizace (např. Galati Vitis, SHMÚ Bratislava) s přihlédnutím k průběhu splnění podmínek pro infekci a aktuální předpovědi počasí.

Trvá velmi slabý výskyt **plísňě révy (*Plasmopara viticola*)** na listech v okresech Beroun (Karlštejn, 5.8., 12.8., 21.8.) a Mělník (Mělník, 7.8., 15.8., 21.8.).

Pozorování se provádí při ukončení kvetení a dále v intervalu 14 dní až do 15.9. Na označených keřích se pozoruje 200 listů, 200 hroznů a určí se stupeň napadení.

Ošetření v období před květem, příp. v době kvetení se provádí, pokud jsou vhodné podmínky pro šíření onemocnění a byly zjištěny první primární výskyty. Za základní ošetření se považují dvě ošetření v období po odkvětu. Dále ošetřujeme dle potřeby až do fáze zaměkání. Počet a intenzita (interval 10-14 dní) závisí na vhodnosti podmínek pro šíření choroby, intenzitě růstu a typu přípravku. Potřeba ošetření by měla vycházet z metod krátkodobé prognózy a signalizace (např. Galati Vitis, SHMÚ Bratislava) s přihlédnutím k průběhu splnění podmínek pro infekci a aktuální předpovědi počasí. Optimální je porosty ošetřit preventivně před dalším splněním podmínek infekce.

Na všech sledovaných lokalitách v tomto období zaznamenány maximálně slabé výskyty samců **obaleče mramorovaného (*Lobesia botrana*)** ve feromonových lapácích. Sledování ukončeno.

Na všech sledovaných lokalitách v tomto období zaznamenány maximálně slabé výskyty samců **obalečika jednopásného (*Eupoecilia ambiguella*)** ve feromonových lapácích. Sledování ukončeno.

Sledování letu imág do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 20.4. do ukončení letu 2. generace (zpravidla do 15.8.).

Výskyt samců různorožce trnkového (*Peribatodes rhomboidaria*) ve feromonových lapácích ve sledovaném období bez zjištěných výskytů.

Za oblastní odbor Praha zpracoval: Ing. Karel Štefan a Ing. Josef Zajíc